

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 20. března 1907.

Ročník XXXVI.—Číslo 34.

Zprávy americké.

Ochrana lesů.

President Roosevelt nařídil, aby v státech Oregon a Idaho 17,000,000 akrů lesní půdy bylo zachováno. Kácení stromů bylo tam zakázáno. Pro rezervaci tam ponechaná část země jest pětkrát tak velká, jako celé území státu Connecticut. Toto nařízení presidentovo bude hlavně ku prospěchu zájmům národohospodářským. Na druhé straně chce president, aby tato otázka byla projednávána v kongressu, protože někteří ze senátorů staví se proti lesním rezervacím. To zvláště vztahuje se na Fultona, senátora z Oregon, který chce, aby kongress usnesl se na tom, že bez svolení jeho nelze více země rezervovat. Ze senátorů z Jihu skoro každý intereso- van je v nějakém dřevařském ob- chodě a z té příčiny většina jich je pro to, aby se co nejvíce lesů vykácelo. Těmto ovšem velice se líbil návrh Fultonův, leč president aspoň dočasně učinil přítrž ničení lesů, neboť zájmy společné klade nad zájmy osobní. Ohromné hor- ské končiny jsou vlastnictvím Spojených států a žádné dřevař- ské syndikáty nemohou si na ně čini- ti nároky. Lesní rezervace bu- dou zajisté nejvíce ku prospěchu osadníkům. Kdyby ničení hor ne- přestalo, zůstaly by tam pouze pu- stiny a na pustinách nemohou vzrůstat a tvořiti se kvetoucí státy.

Otázka přistěhovaleckého zákona.

Dne 12. března konána byla v Bílém Domě dlouhá konference vzhledem k překážkám, jež nový přistěhovalecký zákon staví do e- sty jižním státům v jich snaze po získání "žádoucích" přistěhova- lců z Evropy. Mimo presidenta účastnili se konference tajemník odboru pro obchod a práce Straus, býv. guv. Heywood ze Severní Ka- roliny, zvláštní agent J. Bronson a jiní. Jihané přejí si, aby presi- dent sestavil zákon takový, jenž by povoloval činiti nabídky na zís- kání cizích dělníků do jich krajů. President projevil velký zájem s poměry na Jihu a pravil, že učinil by rád, co jest v jeho moci, aby pomohl získati evropské dělníky, jichž jest dle prohlášení tovární- ků jižních tak nutně zapotřebí v různých průmyslech tamních. Ji- hané v konferenci prohlásili, že po- kračování prosperity v jižních stá- tech závisí hlavně na velkém příliv evropských dělníků.

Vzrůst bohatství Spoj. Států.

Spojené Státy jsou nejen nejbo- hatší zemí na světě, ale také zemí, v které bohatství nejrychleji ro- ste. Roku 1904 obnášel majetek této země okrouhle \$107,000,000, což bylo o celých \$18,600,000,000 více než v roce 1900. Za čtyři léta přibýlo na majetku více, než obnášelo celé národní bohat- ství v době, kdy Abraham Lin- coln se úřadu presidentského u- jal a kdy občanská válka vypukla. A přece už tehdy, v r. 1860 bylo území Spoj. Států jen o nepatrnou část menší, než je dnes. Také dlužno uvážiti, že tehdy do ná- rodního majetku počítalo se také 4,000,000 otroků. Po Spojených Státech přijde řada na Anglii, kte- réž bohatství odhadují znalet asi na \$50,000,000,000. Za Anglii

přijde Německo a potom Francie, ježž bohatství je asi \$40,000,000,000. Dnes může se směle počítat, že majetek Spojených států vystoupil na \$120,000,000,000, tak- že je o mnoho větší, než majetek dvou z nejbohatších zemí dohromady. Majetku přibývá naši zemi o mnoho více, než obyvatel- stva. Je ovšem na místě otázka, kdo všechno toto jmění vlastní a kolik je lidí, kteří nemají ničeho. Šárka Hrbkova o české literatuře.

V nedělním čísle "Cedar Rapids Republikanu" rozepisuje se v ru- brice "Knihy, její pisatelé a čte- náři" Šárka Hrbkova o několika knihách, v poslední době v Če- chách vydaných. Tak v první řadě je to "Botanická pohádka" od dobře známého i zde v Americe Fr. Heritese. Dále zmiňuje o no- vé knize překladů Antonína Klá- šterského, která věnována jest p. Joseph E. Kohnovi v Bay City, Mich. Kniha tato nese název "Moderní americká poesie" a jsou v ní ukázky z poesie 25 ameri- ckých básníků. Antonín Klášter- ský sám jsa básníkem, vystihl my- šlenky amerických poetů dokona- le. Dále rozepisuje se sl. Hrbko- va o tom, jaké oblíbené těší se ameri- čtí spisovatelé v Čechách.

John Alexander Dowie mrtev.

Pověstný John Alexander Do- wie, známý pod jménem prorok Eliáš III., zemřel dne 9. března v sídle svém, Zion City zvaném. Ji- stý počet věrných jeho přívrženců a někteří z těch, kteří se proti ně- mu postavili, dleli u něj v poslední jeho hodině. Starý "prorok" rap- idně klesal po celou noc. Ně- kteří z přítomných nutkali jej, aby zapomenuv na své učení, po- volal lékaře, aby tito na živu jej udrželi. — "Ne, jsem ochoten jíti, pakli On mne povolá," praví se, že stařec odvětil. — Ve století po- zoruhodných událostí nebylo zvláštějšího, zajímavějšího cha- rakteru, než byl John Alexander Dowie. Ať již pohlíží se na něj jako na šarlatána, schytralého mu- že, jenž pochopil pravdu slov A- brahama Lineolna, jenž pravil: "Některé lidi možno šáliti po vše- chen čas"; jenž pracoval ustavič- ně pro své vlastní zájmy a který v náboženství byl čistě pro Johna Alexandra Dowieho, anebo jako poblouzeného, sama sebe klamají- cího smrtelníka, vzdor všemu ne- smí se mu upříti, že byl mužem značné moci, výkonné schopnosti a organizátorem prvního řádu. Do- wie byl skotského původu. Záhy odešel se do Austrálie. Zde počal kariéru jako klerik, ale dle oby- čeje svého lidu byl spohřívá a záhy ušetřil si tolik, že mohl se věno- vati pětiletému studiu theologie v Edinburgu. Již v Austrálii zro- dila se v něm myšlenka o božském léčení, ale teprve v Chicagu r. 1890 stal se světoznámým. Na- lezl zde pole, jež hledal a věřící hrnuli se pod jeho prapor, když počal hlásati svou doktrinu léčení virem. Dowie byl bystrým a dů- kladným pozorovatelem lidské po- vahy a věděl správně, jak má ap- pelovati na sympathie a náhledy lehkověrného lidu. Byl příliš chytrým, než aby čítal něco za své "léčení", ale těm, jež léčil, dano srozumitelně na jevo, že příspěv- ky pro další práce jsou přijímány. Měl silnou, veskrze originální me- thodu řeči a jeho posměšky byly velice násilnické. Jeho odsuzo-

vání skutečných lékařů se líbilo a po té vždy přimísil značnou porci odsuzování s ostatními poznámka- mi do svých řečí. Časopisy počaly si dowieho vsímati a od té do- by počal jeho "boom". Když jej počaly kritizovati, Dowie pustil se do nich s neskrčenou zlobou a u- štědřil jim názviska "špinaví psi", "zapáchající nádoby" a tēm po- dobné. V té době počal také před- sedati shromážděním v největší ze všech chicagských budov, v Audi- torium. — Jako malý žalud pro- dukuje dub, tak rostlo Dowieho Zion City, v němž i hojně Čechů nalezlo svého "útluku". Psalo se 22. února 1896, když zorganizoval křesťansko-katolickou církev v Zionu a stal se "generálním do- zorcem". Netrvalo dlouho a Zion stal se nejoriginálnější osadou ve Spoj. Státech. Vše co časopisy mo- hly proti němu podniknouti, pra- covalo pro něj, místo proti němu. Podařilo se mu přesvědčiti mnohé, že jest skutečně nadán božskou mocí a není falešným prorokem. Jako ona stará bába z Massachu- setts, která neustálým opakováním jedné a té samé historie, konečně sama byla přesvědčena o její pra- vdivosti, tak také John Alexander Dowie bezpochyby na konci vě- řil, že skutečně jest tím, za co se vydává. Byl zatčen městskými úřady, že šalebně léčí, ale kolikrát byl zatčen, vždy se mu podařilo zís- kati záruku. — Vždy se mu do- stalo potřebných peněz od jeho stoupenců. Chicago pokřtěno bylo od něj, jako mnohé jiné místo, názvem "Bedlam", ale když lidé, od něho za nos vedení, naplnili mu tobolku, zakoupil 6500 akrů půdy blízko Bedlamu jako pozemek, na němž přistíjí Zion City měl státi. V létě 1901 byla postavena první budova, pak následovaly jako hou- by po dešti. Obyvatelstvo jeho vzrostlo na 10,000, ale na tomto stupni nezůstalo státi.

Dráhy se lekají.

Známy new-yorský milionář a železniční magnát J. Pierpont Morgan přijel v minulém týdnu Washingtonu a měl s presidentem dlouhou, přes dvě hodiny trvající poradou. Cílem této jeho cesty bylo přinutiti presidenta ku svo- lání vynikajících předsedů drah k poradě, na které by se jednalo o tom, jakým způsobem dala by se odstraniti agitace některých států proti železnicím. Majitelé želez- nice a vynikající finánci mají strach, že následkem toho cenné papíry klesají budou včihledě v ceně. Praví se, že president po- radu železničních ředitelů svolá v době nejbližší. Jaký výsledek bude mít, je těžko nyní předví- dati.

Čeští přistěhovatelé.

Dle výroční zprávy generálního přistěhovaleckého komisaře nastě- hovalo se do Spoj. Států v průbě- hu minulého roku celkem 12,958 Čechů; do počtu toho zahrnuto jest 450 Čechů, kteří už dříve dleli v Americké Unii, do níž nyní se vraceli. Zajímavé jest rozdělení těchto přistěhovaletů dle států. Největší počet jich usadil se ve státu Illinois, hlavně ovšem v Chi- cagu, a sice 3720. Do státu New York mělo namířeno 1997 Čechů, do Ohio 1420, do Texasu 1082, do Pennsylvanie 1062. Z ostatních států, kam se odsatní čeští přistě- hovaleté ubírali, zasluhuji zmínku Nebraska s 629, Wisconsin s 447,

Maryland 388, Iowa 243, Michi- gan 217 a Kansas 128. Dle povo- lání byli mezi přistěhovaleckými Če- chy zastoupeni: 1 herec, 1 archi- tekt, 8 kněží, 2 redaktoři, 15 inže- nýrů, 3 advokáti, 5 literátů, 44 hu- debníků, 3 lékaři, 9 umělců, 8 u- čitelů a 3 z jiných profesí. Ře- mesla zastoupena byla všechna, v počtu 3485. Zemědělských dělní- ků bylo 1514, hospodářů 218, děl- níků 531, služek 2025. Bez za- městnání — vdaných žen a dětí — bylo 4973.

Co zmůže redaktor.

Zprávu pod tímto nadpisem v minulém čísle otištěnou dlužno nám doplniti zprávou o úmrtí ne- bohé oběti boječtívého redaktora "Harison Coutny News" A. H. Sniffeho. M. S. B. andridge, jenž v hádce s redaktorem byl stfelen, dne 11. března podlehl svému zra- nění. Sniff přinesl ve svém listě o tom zprávu, v níž praví, že ve- lice lituje života Brundridgeova, ale že jej střelil ponze v sebeobra- ně. Dále praví, že by tak zaji- sté jednal každý redaktor, který dbá na svou čest a který váží si svého života. Není pochyby, že nyní občané v Missouri Valley, Ia., kterážto osada je sídlem Sniffeho, budou mít náležitý respekt před redaktorem tak energickým.

Smutný osud krajana.

Smutného osudu dožil se krajan Mikuláš Zadinský, který před krátkým časem přibyl z Chicagu, Ill., do New Yorku. Krajan Za- dinský v návalu šílenství vyskočil ve středu minulého týdne z okna 2. poschodí new-yorského hotelu Internacional dolů do ulice. Vzdor tomu, že se vážně poranil, se ne- božák zuřivě bránil oproti lidem, kteří mu spěchali ku pomoci. Po- licisté Flynn a Cox ze stanice v Charles ul., kteří se na místo do- stavili, ihned seznali, že mají co činiti se šílenecem, nemohli jej ale přemoci až konečně tiskli mu obli- čej do hromady sněhu tak dlouho, až nebožák pozbyl vědomí. Na to Zadinský v ambulanci dopraven byl do Bellevue hospitalu, kde počal zuřiti tou měrou, že mu musela býti navlečena svěrací kazajka. Zadinský pracoval dlouhá léta v jatkách v Chicagu, kde si naho- sponářil slušnou částku peněz a nyní chtěl ve staré vlasti v úpl- ném klidu požívat ovoce své prá- ce. Do New Yorku přistěhoval se před několika dny a v hotelu Internacional, kde se ubytoval, u- poutal na sebe všeobecnou pozor- nost tím, že se domníval, že jej pronásledují lupiči, kteří chtějí jej o peníze oloupiti.

OMAHA

— Čtené naše dámy upozorňu- jeme na oznámku p. Wm. Vašáka, majitele rozsáhlého obchodu zho- žím střížním, obuví atd., v č. 1254 jižní 13. ulice. Pro jarní a letní období zásobil obchod svůj velkým výběrem krásných, nejnovější mo- dy damských klobouků. Zvláště k nynějším svátkům Velikonočním učiníte nemalou radost sobě, jakož i vašim deernčkám, když koupíte některý z těchto klobouků. Větší ani lepší výšer nenajdete v celé jižní části Omahy a také ceny jsou velice mírné. Paní Vašáková vyzná se výborně v kloboukovém odboru a ví, co nejlépe našim kra-

jankám se zamlouvá. Obsluha u Vašáků jest vždy ta nejsolidnější.

— S potěšením oznamujeme, že feznický a uzenářský závod mla- dých krajanů pp. E. Špičky a V. Kozáka, nalézající se v čís. 919 Bancroft ul., utěšeně zkvétá. A není také divu. Oba krajané jsou milí a bodří lidé a každého, kdo k nim zavítá, obslouží co nejsvě- domitěji. V sobotu min. týdne poslali nám "ku kritice" několik jaternie, na nichž jsme si skuteč- ně pochutnali. Škoda jen, že už to byly poslední v této sezoně.

— Když 53letý krajan p. Anton Krejčí, bydlící v č. 701 Castellar ul. vracel se v pondělí tohoto tý- dne v poledne ku svému domovu po mostě Burlingonské dráhy č. 5, mezi Omahou a South Omahou, náhle sražen byl prudce ženoucí se vlakem č. 17 s mostu a levá no- ha byla mu zlomena. Po uvědo- mění policie o sběhnuvším se ne- štěstí dopraven byl krajan Krejčí do nemocnice sv. Josefa, kdež po- skytnuta byla mu lékařská pomoc. Přejeme našemu příteli brzké po- zdravení a aby nehoda tato ne- měla žádných, vážnějších ná- sledků.

ZASLÁNÓ.

Při pohřbu paní Julie Votavové, manželky člena Podp. Sokola Tyr- še, č. 1., pořádaného p. Jandou, byl výbor, který sborem ku pohřbu vyslán byl, a kterýž měl od pana Jandy kočár objednaný, po smu- tečních obřadech ponechán pořá- datelem venku v blátě, polo s úsměškem jsa odkázán, aby šel pěšky ke kostelu, kde mu bude nějaký kočár dán. V místních zprávách t. l. minulý týden byla uveřejněna zpráva, že stalo se tak výboru Sokolek Tyrš, a že výbor tím postížený z ohledu smutečních okolností onou zprávou bude u- směřen, což snad mělo sloužiti za omluvu, kterou výboru Sokol Tyrš k němu vyslanému, veřejně pan Janda podati slíbil. Výbor však neuznává, že pan Janda má právo na omluvu z ohledu smutečních o- kolností, jelikož zcela dobře věděl, že výbor nalézá se u rakve, když účastníky pohřbu vyvolával a do kočárů usazoval. Výbor považuje to za svoji povinnost sdělití ve- řejnosti, jak se věc měla, a na pra- vý stav věci poukázati.

Jan David

August Šerpán

Frank Svoboda

výbor.

Jos. Jindra Wm. Vašák

Jiří Pitha,

předseda resolučního výboru. K zaslání tomuto podotýkáme, že stalo se vinou naší a ne p. Jan- dovou, že místo Podp. Sokola Tyrš ve zprávě v čísle předešlém jmeno- vány byly Sokolky Tyrš.

Redakce.

* Pí. R. Sage darovala 10,000- 000 dollarů na založení Sagovy na- dače pro dobročinné účely, majte při tom na mysli zlepšení social- ních a životních poměrů chudého lidu po celé zemi. Předlohy, ma- jící za účel inkorporování nadače, budou podány formálně sen. Aque- wem a assemblymanem Prenti- cem. — Mané derou se nám na mysli při této zprávě dvě otázky: Co by tomuto a jiným ještě darům říkal svou lakomostí pověstný sta- rý Russell Sage, kdyby tak mohl z hrobu vstáti — a mnoho-li z těch darovaných desíti milionů dostanou skutečně chudí lidé?